

نومرو : ۱۰۷

اداره خانه

ایستانبول، جفال اوغلی، دائره اجتهاد

تله فون نومروسی : ۸۶۵
" Idjtihad " Constantinople

بشنجی سنه

اشعار

حریت فکریه یه خادم

هر هفته چیقار اجتماعی ، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الرهامی صفا

۲۲ مایس ۱۳۳۰

آبونه

سنه لك آلتی آیلق
تورکیا ایچین ۵۰ غروش ۳۰ غروش
ممالك اجنیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یاره به

Sociologie هیئت عمومی سیله « اجتماعی علملر » ی افاده ایدر : اقتصادیات ، سیاسیات اخلاقیات ... الخ . تعبیرک بویوله برتلقی به مظهر اولسی دوعرو صایلاماز . معین بر موضوعدن محروم ، غایت شامل بر معنایه مالک بولونه حق اولان بویه بر علمک حق حیاتی موجود دکادر . دیگر طرفدن « علم اجتماعی » ایله ؛ علوم خصوصیه اجتماعیته نك ترتیب و تنظیمی و یاخود بو مختلف علملر آره سنده موجود بولان مناسباتک علمی معناسی آکلا . شیلیمقدهدر . فلسفه مثبتیه طرفدارلرینه کوره « علم اجتماعی » نك مختلف اجتماعی علملر آره سنده کی موقعی ، فلسفه نك تنظیم و ترتیب ایندیکی خصوصی علملر آره سنده کی موقعی گیددر . بونقطه نظره کوره سوسیولوژی اجتماعی علملر ده کی مناسبتلری کوستره جک واونلرک بوشقلرینی املا ایله یه جکدر . بو طرز تلقی برنجی معنادن ده واضعدر . بونکله برابر هنوز بوده تمامیه نمونیتبخش صایلاماز . چونکه بوضورتله اجتماعی حادثه لره ، بوحادثه لره رفاقت ایدن و یاخود بونلری انتاج ایدن اخلاقی ، اقتصادی سیاسی حادثه لر آره سنده کی فرق بالنفس کافی بر صورتده کوستریله میور .

بر قسم مؤلفلر « علم اجتماعی » یه - محتویاتلرندن صرف نظر - اجتماعی شکللری تدقیق وظیفه سنی ویرمک ایستیورلر . « بر اردو ، برعائله ، بر جمعیت - ابتدا او انتهایلری آره سنده کی فرق هر نه اولورسه اولسون - بعض مشترک مناسبتلره مالکدرلرک بونلری قسم قسم تدقیق ایدمیلیمک دائماً ممکندر . فردلرک اشتراک ایندیکیلری هر حادثه بومؤسسهر اوزرنده نوعی تأثیرلر حاصل ایدر . موضوع بحث اولان بالجمله اقتصادی ، اخلاقی ، حقوقی حادثه لر کافه اجتماعی محیطک تأثیراتنه معروضدرلر . » [۱] عینی مؤلف : « مختلف اجتماعی محیطلرک تصنیفنده کوروله جکدرکه بونلر ماهیتلری ، قیمتلری ، کثافتلری ، فردلر اوزرنده کی تأثیرلری - کی مرافق تبدلاته معروضدرلر . بو اساسلر حقتده یایلا جق بر تدقیق ، بر تصنیف ، بر ایضاح تمامیه اجتماعی اولاجقدر ، فکرینی اظهار ایتشددر . آلمانیا

[۱] بوغله = المانیاده علوم اجتماعیه .

سفالتدر ، فقرا اوللی که یاشایه بیلسین . اونلری ناصل یتشدیره جک ؟ عرض وطلب میداننده سربستی رقابت نامیله بر حرب آچار ؛ افرادی آرا لرنده اوغراشدیرر و قویلر واسطه سیله ضعفای تحت اسارت آلیر . حاصلی اوغلم ، بر قجه ده نه ردیلتلر بولمق قابلسه هپسی بو عجبو ده موجوددر : خیر سزلق ، خسته لق ، هرشی ... هم صانکه طبیعی آفتلر یتشمه یور کی کندینه مخصوص بر طاقم علتلر ، مصیبتلر ده ايجاد ایدر : امراض درنیه ، امراض زهرویه ، امراض عصیه الخ ... بوتون بونلر احتیاجات مدنیه دندر .

— سلیم بك ، عجا حیات اجتماعی ده بویوك ، اساسلی بر انقلاب اولمایه جقمی ؟

— جمعیت هر زمان انقلابلر طوغوریور ، فقط مشروع دکل . جهانك هر طرفدن آغوشنه قبول ایندیکی مسافرلرک قارمه قاریشیق تلقیح حایله آنجق بر ولد زان دنیایه کتیره بیلیر . بویه بر مخلوقه وسائط صنعیه ایله تلقین فضائله چالشلده مهم بر نتیجه استحصال ایدلمز که !

عاقبت کرک زاده کرک شود
کرچه با آدمی بزرک شود

هایدی کیده لم اوغلم . ترهاتم خوشکه کیدیورسه سفرده تکرار کوروشورز .

بخبر اسرائیل

« علم اجتماعی ، نه یی افاده ایدر ؟

« ژ . پالانت » دن ترجمه :

« علم اجتماعی » تعبیرینك مفهومی تعیین ایتمک ایستیورز . ایلك نظرده بو تعبیرده بویوك بروضوح مشاهده اولونمقدهدر . فی الحقیقه تعبیر مشتق اولدینی کله اعتباریله « جمعیت علمی » و یاخود « جمعیت » معناسنی افاده ایدیور . بونکله برابر مدلولده کی بو آچیققلق ظاهریدر ، حقیقت حالده تعبیرك مختلف تعریفلری موجوددرکه بونلرک آیری آیری تدقیق اولونماسی ایجاب ایدر .

هپسندن گنیش بر معنایه کوره « علم اجتماعی »

وجدان اوزرنده کی تأثیرلری دائماً نظر دفته آلمش بر حقیقتدر .

ثانیاً : اجتماعی وجدانک فردی وجدان اوزرنده کی تأثیراتی نهدر؟ اجتماعی تطابق ، فردلرک ذکا و سجه لرنده نصل بر تبدل ، نصل بر تدنی و بعضاً نصل بر تضییق اجرا ایدیور ؟ بشری کتله لری توحید ایدن « تعاون » ک حاصل ایتدیکی روحی نتیجه لرنه لردر ؟ بوصورتلده اجتماعی روحیت ایله مناسبت تأسیس ایتش بولونیورز . ذاتاً اجتماعی وجدانک تأثیری قطعاً انکار اولونماز . موسیو (بارتی) حقلی اوله رق « جمعیتک شکلا » واقع اولان هر تبدلی بشریتک اصلنده شکلی بر تبدل ، و جمعیتی وجوده کترین فردی وجدانده متقابل بر ده کیشمه حاصل ایدر ، دیورکه بونک طوغری اولدینی شبه سزدر . ایشه بو تأثیر و عکس تأثیرلر علم الروح اجتماعی ک واضح بر موضوعی تشکیل ایدرکه « علم اجتماعی » تعیرینک افاده ایتدیکی معنا بوندن باشقه بر شیء دکلدر .

موسیو له بون سوسیالیزمک روحی تدقیق ایتدیکی ، هه کل جماعت و مذهب لرک حقنده کی کتابلرینی یازدینی ، « ماقس نورداو » جمعیت حاضره ک فردی احاطه ایدن کاذب اساسلرینی یاقیندن تدقیق ایله دیکی ، شو پنهاور قادینک ذهنیتی و اونک جمعیت اوزرنده کی تأثیراتی تشریح ایتدیکی ، نیچه اوروپا مدنیتنده مرحمت حسنک تعمیمیله حاصل اولان اجتماعی نتیجه لری تتبع ایله دیکی و یا خود خرسیتانلغک تأثیر اجرا ایتدیکی قیمت لرک ضیعت معنویه سنی و بونلرک درجه لرنده حاصل اولان تبدلاتک اجتماعی نتایجی تشریح ایتمکده اولدینی بر زمانده روحی تحریات متشابهه ک اهمیت اجتماعی سنی طانیماغه مقتدر اولامامش لردر . بر صورت عمومیه ده علم الروح اجتماعی فردی وجدان اره سنده کی مناسباتی تحری ایدر . بعضاً بو ایکی وجدان اره سنده تصادف اولنان تماس نقطه لرینی تنویر بعضاً بونلرک انتاج ایتدیکاری معکوسیت و محاصمه لری اوزرنده اصرار ایدر .

فی الحقیقه بر فرد ایله بر جمعیت روحی اره سنده نازک و درین مشابهلر موجوددر . « نیچه » نک مشاهده ایتدیکی

« سیمهله Simmele » فرانسه ده « بوغله » طرفندن اداره اولنان بو طرز قبول بر پارچه دوغریدر . « علم اجتماعی » نک بوصورتله تعیرینی اجتماعی کتله لرنده ؛ فردک ، جماعتک ، خلقک بالذات بو کتله لر اوزرنده بویوک بر نفوذ صاحبی اولدق لری تنویر ایتک خدمتی ایفا ایدیور . بونکله برابر علم اجتماعینک بوصورت تلقی سنه شواعتراضلر ایراد اولنه بیلیر : اولاً ؛ اجتماعی کتله لرک تشکلی اداره ایدن قانونلر صورت عمومیه ده تعیین ایدیه میور . بوجهت بالذات بو تجمع لرک تقرعاتلرنده یاییلان تدقیقلره اکتلا . شلیمشدر . ثانیاً ؛ تشکل ایتش جمعیت لرک روحی بر مضمونی واردرکه بوندن صرف نظر ایتک قطعاً غیر ممکندر . چونکه جمعیتک حیاتی وجوده کترین بوتون میخانیکی حادثه لر تصور ، اعتقاد ، ارزو کبی تأثیرلرک تحت نفوذنده درلر . موسیو بوغله نک ایسته دیکی کبی « تجمع » قانونلرینه مربوط قالمق ایچون ، اشکال اجتماعیه یی تدقیق ایله اکتفا دوغرو اوله ماز .

بزم نقطه نظر مره کوره « علم اجتماعی » « علم الروح اجتماعی » دن باشقه برشیء دکلدر . بو صورت تلقی ایله مراد ایتدی کمز شیء اجتماعی حیات ایله مناسبت پیدا ایدن جماعت لرک ذهنیتی ، روحیتی تدقیق ایتمکدن عبارتدر . اگر بزه قارشی بو تعریفله علم الروح اجتماعی یی و بویله جه علم اجتماعی کاملاً « علم الروح فردی » یه ربط ایتش بولوندیغمر ادعا ایله جک اولورسه ؛ بویوله واقع اولان بر اعتراضده حل اولونماش بر نقطه کورمک دوغرو اولماز . بزجه موجودیتی دائماً قبول اولونمق ایجاب ایدن فردک روحی در . چونکه « اجتماعی عزم » دائماً روحی در . طبیعی بو ، موسیو روبرتی نک بحث ایتدیکی مشترک روحیت دکل بلکه غیر مشترک و فردی روحی در . « روحیت مشترک » مفهومی افاده ایدیه بیلیمک ایچون فردی روحیه مراجعت ضرورتی دائماً موجوددر . کورولیورکه علم الروح اجتماعی یه ویردی کمز اساس ایکیدر . اولاً : فردی وجدانک نشریاتی اجتماعی وجدانک تکامل و تشکله نه صورتله مداخله ایدیور . . شبهه یوقدرکه بوجهت پک مهمدر . بویوک متفکر لرله داهیلرک اجتماعی

و او یونجاغیدر لر. «نیجه» انسانلرک اکثریسی هر نه قدر کندی
 انانیتلرینی دوشونور و اونلردن بحث ایدر لر سهده هیچ
 برشی یا عهه مقتدر اولماد قلیرینی کوزل بر صورتده اثبات ایتمشدر.
 فردی وجدان ایله اجتماعی وجدان آره سنده کی محاصمه
 اوزرنده دهافضله اضرار ایتک فائده سزدر. شیمدی به
 قدر سوله دیکلر من اجتماعی روحیات ایله متوغل اولانلره
 تمامیه مکشفوف بر تفحص ساحه سنی ارائه کافیدر.
 بومتضاد احکامدن هانکیلرینک موقت وهانکیلرینک قطعی
 واساسلی اولدیغنی تعیین بوتحرینک اساسنی تشکیل
 ایده جکدر. احتمال بویولده کی تبعلره علمی اولمقدن زیاده
 ادبی دردییه اعتراض اولونه جق. حالبوکه بویله بر اعتراضه
 محل یوقدر. چونکه روحیاتک اجتماعی حادثه لرده کی
 تأثیرات قطعیه وعظیمه سنی شبهه سز عد اولونیور.

علم الروح اجتماعینک مه تودی نه اولاجقدر؟ سؤالنه
 جواب ویرملی یز. بو خصوصده بری دیکرینک ائکنه
 التصاق ایتک اوزره حقیقتلری بر ایله صره لایان قبا
 بر منطق اصولی دوغرو عد اولونماز. جمعیتلرده کی
 روحی وضعیه حاکم بولان مشوشیتی؛ بو عواملی تمامیه
 سیستماتیک بر صورتده قوجاقلایان کنیش برکشف ایله
 عملی بر صورتده حل ایتک... ایشته مه تود بوندن عبارت
 اولاجقدر. علاوه ایتلی یز که بزه نظراً علم الروح اجتماعی
 جمعیت حاضره اوزرنده ده تفحصاتده بولونمقدن اصلاً اجتناب
 ایتیه جکدر. بعض اجتماعیات تحیلر بویولده بر تشبیدن شبهه به
 دوشویور لر. بزه کوره بو طرز محاکمه قطعاً دوغرو
 اولماز. چونکه شیمدی کی معلوماتمز ایچون ماضیه واقف
 اولمق نه درجه مبرم ایسه ماضینک فکرلرینی وعادتلرینی
 تفسیره بو کونک معلوماتی ده اونسته خادمدر.

اجتماعی روحیتدن بوقادار اوزون بحث ایتیه من بوکا
 علم اجتماعینک حقیقی مولدی نظریه باقدیغمزدن ایلری
 کلمشدر. اشکال اجتماعیه یی محتویاتلردن آیری اوله رق
 تدقیق ایتک ایسته ینلریله روحیاته مراجعته مجبور قالیور.
 اجتماعی قانونلری ایضاح ایدن روحی بر قانون موجود
 اولدیغنی اعتراف ایدیور لر. بو اعتراف علم اجتماعینک
 اجتماعی روحیاتدن عبارت اولدیغنی ارائه ایدن پک قوتلی
 بردیلدر. مترجمی: ا. صمری

کچی ماضی ایله مدعش بر تصادم مؤثر بر انقطاع خصوصنده
 افراد ایله اقوام آره سنده بر فرق یوقدر. دوشونوله جک
 اولور سه بونک کچی روحیاته عائد کشفلرک جمعیاتک شرائط
 حیاتیه سنی آکلامق خصوصنده عظیم فوائدی مشاهده
 اولونمشدر. فردی وجدانلرده تحدث ایدن منازعات
 اکثریا خارجی و اجتماعی مبیاتلرک بر عکسیدر. موسیو
 «شارل ساروله آ» بر تنقیدنده فردی محاصمه لره اجتماعی
 محاصمه لر آره سنده پک اینجه تحالفلر کوستریور.

اجتماعی محیط ایله فردی وجدانلر میانده موجود
 اولان بو مبیاتلرک موازتی علم الروح اجتماعی ایچون
 پک مهم بر تتبع موضوعی تشکیل ایدر. ذهنیت فردیه ایله
 اهل بلده نک و یاخود جمعیتک آره سنده کی مناسبات
 اوزون مدتدنبری اجتماعی و سیاسی مسئله لره توغل
 ایدنلرجه مشاهده اولونمشدی. اریستو (پولیتیک) اسمنده کی
 اثرنده اولدجه م. بر صورتده بر وطنداش و بر شخص
 منفرددن بحث اولندیغنی زمان فضیلت مفهومی عینی شکله می
 تعیین اولونمیدر؟ سؤالنی ایراد ایدیوردی. موسیور و برتی،
 سیمه ل باشقه باشقه صورتلرله بو موضوعه تماس ایتمشدر [۹].
 بو مبیانت قبول اولونمقله برابر اجتماعی وجدان ایله
 فردی وجدان آره سنده کی منازعه فیه نقطه لر مشترک
 نقطه لر دن ده اچوق ودها مهمدر لر. بز شیمدیلک بو نقطه
 نظر منی اوزون بر صورتده توسیع ایتیه جکیز. یالکیز
 بر قاچ مهم نقطه یی تماس ایتک ایستیور ز:

بر جمعیتک تصوراتنده، عاداتنده، اعتقاداتنده
 ومؤسساتنده از بردقته صاحب اولانلره بیله مکشفوف
 بعض متناقض اساسلر واردر. اودرجه که بر فردک وجدانی
 بو تناقضلری مشاهده ایتدیکی زمان بوندن متعجب اولمقدن
 و کندینی محیط اولان اجتماعی ذهنیتک قیمتی اوزرینه
 راستفهام اشارتی وضع ایتکدن اجتنابه مقتدر اولامیور.
 «دوقتور نورداو» نظراً عصر حاضر وجداننه ثقلت ویرن
 راحتسز لقلر، یحضور لقلرک سبیلری بو اجتماعی تناقضلردر.
 اجتماعی وجدان اکثریا فردی وجدانی تصدیق ایدر.
 فردی انانیتلر چوق دفعه لر مشترک انانیتک اسیری

[۹] پارلماناریزم علیه نه = سیمه ل. اخلاق و علم الروح =
 روبرتی